

Complexnummer: 528801

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Vecht en Lommer

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

528802, 528808, 528809, 528810, 528811

Woonplaats

Loenen aan de Vecht

Gemeente

Stichtse Vecht

Provincie

Utrecht

Locatie van het hoofdoject

Oud Over 59, 3632 VB te Loenen aan de Vecht

Complexomschrijving

Omschrijving van het complex

In structuur goed bewaard gebleven HISTORISCHE BUITENPLAATS VECHT EN LOMMER bestaande uit: HOOFDGEBOUW (Vecht en Lommer) (1), HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG (2), TUINMANSWONING (3), TUINSCHUUR (4) en HEKKEN (5).

Oud Over is het gebied op de oostelijke Vechtoever tegenover Loenen aan de Vecht. Tot 1952 maakte het gebied waar Oud Over in ligt (Loenerveen) deel uit van de gemeente Loosdrecht. In dat jaar werd het bij Loenen gevoegd. Het was een ontginningsgebied waarbij de oeverwal van de Vecht als eerste ontginningsbasis diende. Met name in Loenerveen ontstonden zeer langgerekte percelen. Na de ontginning (klei voor de baksteen en dakpannenfabricage en turf) was de natuurlijke bosvegetatie geheel verdwenen. Vanaf het begin van de 18de eeuw werd hier een reeks buitenplaatsen met siertuinen aangelegd. Met de stichting van de buitenplaatsen kwam het aanplanten van bos weer in de mode. De rechthoekige begrenzingen van de buitenplaatsen werden gevormd door de kavelsloten, gegraven ten tijde van de ontginningen. Een aantal buitens hadden de beschikking over overtuinen, tuinen aan de andere kant van de weg. Van de oorspronkelijk aaneengesloten reeks van buitenplaatsen is een aantal bewaard gebleven zoals Vegtlust, Bijdorp, Oud Over en Vecht en Lommer (voorheen Kalorama).

Al in het begin van de 18de eeuw was ter plaatse van het perceel waar later de buitenplaats Vecht en Lommer zou verrijzen sprake van bebouwing en een regelmatige aanleg met beplanting. Op de kaart van 1726 van Covens en Mortier staat het perceel met nr. 75 van Adriaen Hoogeveen en nr. 78 van Pieter Hoogeveen getekend. Op perceel 78 staat op een perceel met boomgaarden een gebouwtje

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

weergegeven: het nog steeds bestaande tuinmanshuis. Op perceel 75 waar het huis Vecht en Lommer zou verrijzen is sprake van moestuinen. Verder in oostwaartse richting naar de wetering toe bevonden zich hooi- en weilanden. In 1726 werd het huis door Pieter Hoogeveen gebouwd. Het was een eenvoudig gebouw op vrijwel vierkante plattegrond met twee daken tussen tuitgevels haaks op de Vecht. In 1835 werd J.W. van Reenen eigenaar. Hij veranderde waarschijnlijk de naam van het huis in Kalorama, Schoonzicht. In 1996 kreeg het weer de 18de-eeuwse naam Vecht en Lommer terug. Over wijzigingen aan het huis in de 19de eeuw is alleen bekend wat op de afbeelding bij Lutgers (1836) blijkt: het huis is naar de mode van de tijd wit gepleisterd en van zesruits vensters voorzien.

In 1908 werden in opdracht van mr. J. Kappeyne van de Coppello, stadsadvocaat van Amsterdam en Eerste Kamerlid door architect G. van Arkel enkele wijzigingen uitgevoerd. Aan de Vechtzijde veranderde hij de zesruits vensters in fenêtres à terres. In 1920 werd aan de noordkant van het huis een uitbouw voor het personeel gerealiseerd (de familie ging permanent het huis bewonen) met keukens en op de verdieping een bodenkamer, een knechtskamer, een slaap- en logeerkamer. Op de verdieping van het 18de-eeuwse deel kwam als grootste verandering een badkamer met garderobe boven de kamer rechts voor en een boudoir boven de nieuwe muziekzaal met erker. De zolders onder de twee parallelle zadeldaken werden in het midden met elkaar verbonden zodat er meer ruimte op zolder ontstond. De ramen in de voorgevel werden iets naar voren geplaatst en kregen een kleine roedeverdeling. Op de verdieping werd een aantal dichtgezette vensters weer geopend. Boven de voordeur werd een zonnewijzer geplaatst (thans verdwenen maar sporen in het metselwerk zichtbaar). Aan de zuidkant van het huis had architect H.A.J. Baanders, die verantwoordelijk was voor de vernieuwingen, een veelzijdig uitgebouwde serre ontworpen. Dit deel is uiteindelijk ruimer uitgevoerd en tot muziekzaal bestemd. In de zaal werden twee marmeren schoorsteenmantels uit het huis Herengracht 571 te Amsterdam aangebracht, waar de familie Kappeyne van de Coppello tot dan toe gewoond had.

Op de kadastrale minuut van omstreeks 1830 staan de beide kavels waar 'Callorama' op ligt, afgebeeld. Tussen de Vecht en de weg ligt het huis met twee bijgebouwen in een 'plaisiertuin'. Aan de overzijde van de weg vindt men eerst een 'plaisiertuin' met tuinmanswoning en een langgerekte vijver. De 'tuin' liep vrijwel door tot aan de huidige oostgrens van de buitenplaats. Daarna werd het terrein als 'bouwland' aangeduid. Aan de zuidkant liep toen, evenals nu een 'laan als weilant'. Op het achterste perceel blijkt omstreeks 1850 (TMK) een bosperceel te zijn aangeplant. In het eerste kwart van de 20ste eeuw leggen de eigenaren een tuin in nieuw architectonische vormen aan ter plaatse van de overtuin. Een schuin met de kavel mee weglopend middenpad scheidt twee formele patronen van paden die onder andere een rosarium en een vijverpartij in de as bevatten. Lang hebben de formele padenstructuren niet bestaan. Het veenland was daar niet geschikt voor. Wat bleef was het tracé van het middenpad en de boomcoulissen met forse solitairen en onderbegroeiing van rododendrons en andere struiken (taxus, hulst, azalea en deutzia), waar wandelingen doorheen voeren.

Omgrenzing

Het buitenplaatsencomplex wordt begrensd door de rivier de Vecht aan de westzijde, door een kavelsloot aan de oostzijde, door de berkenlaan aan de zuidzijde en een kavelsloot aan de noordkant. De omgrenzing van het complex alsmede de situering van de complexonderdelen staan op de bij de bescherming behorende kaart aangegeven.

Waardering van het complex

De HISTORISCHE BUITENPLAATS VECHT EN LOMMER is van algemeen cultuurhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- als uitdrukking van een buitenplaatsontwikkeling sedert de 18de eeuw aan de oostzijde van de Vecht tegenover het dorp Loenen;
- wegens de bewaard gebleven structuur en deels de historische beplanting van de overtuin.

Monumentnummer*: 528802

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 februari 2006
Kadaster deel/nr	82617/70

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Loenen aan de Vecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			727

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 1: HOOFDGEBOUW 'Vecht en Lommer'.

Het 18de-eeuwse deel van het huis is gebouwd op een vrijwel vierkante plattegrond. Het gebouw wordt afgesloten door twee zadeldaken tussen tuitgevels. De tuitgevels hebben aan weerszijden brede schouderstukken met eenvoudig rolwerk. Tussen de topgevels aan de rivierzijde een marmeren vrouwenbuste en aan de straatzijde een mannenbuste. Op het dak een klokkenstoel met luidklok 'M.E. Pieter Seest Amstelodami Ao 1763'. De gevel aan Vechtzijde is gepleisterd en wit geschilderd, de overige gevels van dit deel zijn wit geschilderd over de baksteen heen. De entree aan de straatzijde heeft een houten 18de-eeuwse omlijsting en een roedevenster in het bovenlicht. De entree wordt geflankeerd door vensters met kleine roedeverdeling (roedeverdeling uit 1920). Op de verdieping en in de geveltop vensters met vierruits roedeverdeling. Op de verdieping hebben de vensters persiennes. De entree aan de Vechtzijde heeft een vergelijkbare omlijsting, maar met gebogen roeden (1835) in het bovenlicht en wordt geflankeerd door fenêtres à terre (1908). Boven de ingang een blindnis. Overigens vierruits vensters. Aan de zuidzijde bevindt zich de muziekzaal van baksteen waarvan de erker een veelzijdige beëindiging heeft. Gekoppelde vensters en een deur aan de zuidkant. Boven de vensters over de hele breedte van de aanbouw decoratief metselwerk met daarboven een gemetselde balustrade met roosterwerk van baksteen die een balkon omsluit. Aan de noordzijde een uit baksteen opgetrokken bouwdeel onder zadeldak tegen tuitgevel. Deur en vensters met kleine roedeverdeling.

De indeling van het 18de-eeuwse gedeelte is op de begane grond sinds de bouw weinig veranderd. Een centrale gang (iets breder aan de straatzijde bij wijze van vestibule) loopt van de ingang aan de straatzijde naar de toegang aan de Vechtzijde. Aan de rechterzijde bevond zich in de 18de eeuw de keuken, een gedeelte met de trap naar boven, een bijkeuken, provisiekamer, de trap naar de kelder en een WC en aan de Vechtzijde een kamer. Aan de linkerkant lagen kamers en suite. Alle vertrekken op de begane grond waren van

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schouwen voorzien. Op de verdieping bevonden zich de slaapkamers. Na de verbouwing van 1920 werden de keuken, bijkeuken, dienkeuken en WC's verplaatst naar de nieuwe aanbouw aan de noordkant. De oude keuken werd tot biljartkamer (billardkamer) ingericht. De kamer rechts achter tot eetkamer. De in 1920 gerealiseerde indeling van de verdieping is grotendeels intact. Van de aankleding zijn de volgende onderdelen van historische waarde:

- de met geglazuurde plavuizen belegde, drijvende kelder;
- de met marmeren platen belegde gang met acht symmetrisch geplaatste deuren met geprofileerde omlijstingen, toegang gevend tot vier vertrekken en de trap naar boven, afgewisseld door blindnissen;
- het stucplafond boven de vestibule met amandelvormig stucwerkornament van olijftakken met Mercuriuskop in stralenkrans (1835);
- het rechter voorvertrek met schouw (18de-eeuws) en hardstenen schouwwangen (1920);
- het rechter achtervertrek met schouw (XIX), houten lambrisering en glazenkasten in 18de-eeuwse vormen;
- het linker voorvertrek verbonden met 18de-eeuwse schuifdeuren met de kamer en suite. Schouwmantel (1835) met houten boezem in neo Lodewijk XVI-vormen. Binnenluiken;
- het linker achtervertrek met enkelvoudige balklaag, houten lambrisering, schouw (1835) en glazenkasten als rechts;
- in de in 1920 tot stand gebrachte dwarsgang een hoekschouwtje met houten boezem en ovale spiegel;
- muziekzaal met slap gebogen plafond met houten regels. Vensterbank geflankeerd door ingebouwde kasten aan straatzijde. Twee marmeren schouwen (eind XVIII, begin XIX);
- dienkeuken met mozaïekvloer in geel, grijs, zwart en wit.

Waardering

Het HOOFDGEBOUW 'Vecht en Lommer' behorend tot de historische buitenplaats Vecht en Lommer is van algemeen cultuurhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het type;
- als goed voorbeeld van een 18de-eeuwse buitenplaats die in het begin van de 20ste eeuw aan de toenmalige eisen van bewoonbaarheid is aangepast en ingedeeld;
- wegens de ligging tegenover het dorp Loenen;
- als herinnering aan een buitenplaatsenlint waar er slechts enkele van over gebleven zijn.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie

Landhuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528808

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 februari 2006
Kadaster deel/nr	82617/77

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			876
Loenen	E			727
Loenen	E			472
Loenen	E			293
Loenen	E			731
Loenen	E			729
Loenen	E			875

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 2: Parkaanleg.

Overtuin met PARKAANLEG bestaande uit golvende boomcoulissen rond een gazon, waarin forse solitaires (eik, kastanje, tamme kastanje, rode beuk) met onderbeplanting van struiken (rododendron, taxus, hulst, azalea, deutzia, sering), waar doorheen een wandeling voert. In het gazon ligt een schuin met de kavel mee lopend pad. In dit deel bevindt zich de oude tuinmanswoning. Aan de zuidzijde loopt over de hele diepte van het park een berkenlaan. Aan oostzijde is in de coulisse een doorzicht geschapen naar het achtergelegen bouwland, dat met een bomenrij wordt afgesloten. In dit deel een gebogen laan en een ronde vijver. Aan Vechtzijde is een houten waterterras. De beschoeiing bestaat uit gesmoorde dakpannen.

Waardering

De TUIN- EN PARKAANLEG behorend tot de historische buitenplaats Vecht en Lommer is van cultuurhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens de bewaard gebleven 19de-eeuwse structuur;
- als een van de heel weinig resterende overtuinen van dit formaat en inrichting langs dit deel van de Vecht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

Monumentnummer*: 528809

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 februari 2006
Kadaster deel/nr	82617/75

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Loenen aan de Vecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartemen aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			875

Omschrijving**

Omschrijving onderdeel 3: TUINMANSWONING.

De TUINMANSWONING wordt al op de kaart van Covens en Mortier van Loenen uit 1726 afgebeeld en is dus ouder dan het hoofdgebouw. Gebouw op rechthoekige plattegrond onder met grijze pannen belegd zadeldak. De gevels zijn van een pleisterlaag voorzien. De oorspronkelijke toegang bevindt zich in het midden van de noordgevel. Daarnaast een roedevenster. In dezelfde gevel een kelderlicht. De deur uiterst rechts is een toevoeging uit de jaren negentig van de twintigste eeuw. De westgevel heeft een roedevenster met luiken en een vierkant venster in de geveltop. Aan de zuidzijde deur en vensters van verschillend formaat. Aan de oostkant een opkamer venster en een kelderlicht daaronder. In het interieur aan de oostkant een onderkelderde opkamer die via twee zijden toegankelijk is. Kelder met balken plafond en karnrand. Opkamer met enkelvoudige balklaag. In de grote woonkeuken een 19de-eeuwse rondboognis voor een kolomkachel, versierd met doekfestoen.

Waardering

De TUINMANSWONING behorend tot de historische buitenplaats Vecht en Lommer is van belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het type;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie tot de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Tuinmanswoning(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528810

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 februari 2006
Kadaster deel/nr	82617/81

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Loenen aan de Vecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			727

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 4: TUINSCHUUR.

In het eerste kwart van de 20ste eeuw tot stand gekomen TUINSCHUUR ten zuiden van het hoofdgebouw. Bakstenen gebouw van een bouwlaag en een kap hoog, op rechthoekige plattegrond onder zadeldak met grijze pannen tussen tuitgevels. Oostgevel met deur en rondboogvenster daarnaast. Luik op de verdieping. Noordgevel met twee liggende vensters. Westgevel met deur en klein luik op de verdieping. De zuidgevel is blind.

Waardering

De TUINSCHUUR behorend tot de historische buitenplaats Vecht en Lommer is van belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het type;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de andere onderdelen van de buitenplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Bijgebouwen kastelen enz.	Schuur(L)

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 528811

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	27 februari 2006
Kadaster deel/nr	82617/79

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Loenen aan de Vecht	Stichtse Vecht	Utrecht

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Loenen aan de Vecht	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Loenen	E			876
Loenen	E			875
Loenen	E			727

*Omschrijving***

Omschrijving onderdeel 5: HEKKEN.

De huisplaats wordt door een laag, 18de-eeuws smeedijzeren TOEGANGSHEK van de openbare weg afgesloten. In de hekstijlen symmetrisch siersmeedwerk uit de eerste helft van de 18de eeuw. Bovenin is de naam Vecht (en) Lommer weer op de oude plaats aangebracht. Tussen de hekstijlen eenvoudige vleugels met rechte spijlen van jongere datum. De overtuin is toegankelijk via een ijzeren HEK in Jugendstilvormen tussen gemetselde bakstenen pijlers met natuurstenen afdekplaat en bol. Dit hek is na 1925 aangebracht en vervangt een houten voorganger.

Waardering

De HEKKEN behorend tot de historische buitenplaats Vecht en Lommer zijn van belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het type;
- wegens de functioneel-ruimtelijke relatie met de overigen onderdelen van de buiteplaats.

<i>Hoofdcategorie</i>	<i>Subcategorie</i>	<i>Functie</i>
Kastelen, landhuizen en parken	Tuin, park en plantsoen	

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument